№ro 87.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 29. PAZDZIERNIKA ROKU 1799. we WTOREK.

z Wiednia dnia 19. Października.

Gazeta Dworska donosi co następuie. Podług rapportu Arcy-Xiążęcia *Karola* pod dniem 8. z *Donaueschingen*, nieprzyiaciel na dniu 4. w kilku mieyscach *Ren* przeszedł, i uderzył na pikietę ułanow z forpoczty Xiążęcia *Schwarzenberg* pod *Sandhoffen*, z obu stron po kilku jeńcow zachwycono. Nieprzyiaciel iednak wkrotce się nazad cofnął. Pod *Selz* nieprzyiacielowi przeyście przez *Ren* nie udało się.— W tymże samym czasie od strony *Kehl* Generał *Meerfeld* z znaczną siłą był attakowany, lecz odparł nieprzyiaciela aż pod szańce *Kehl*. Na dniu 6. nieprzyiaciel czynił rozpoznawanie szańcu mostowego pod *Bissingen* i pozycyi Generała *Korsakow*. Na dniu 7. Generał ten, uderzył sam na nieprzyiaciela, i z wielką stratą odparł go aż do wzgorkow *Trullikon*, gdy iednak potym nieprzyiaciel siły swoie ze wszystkich stron ściągnął, przeto Generał *Korsakow* musiał znowu wrocić się do dawney swoicy pozycyi. Nieprzyiaciel uderzył potym z naywiększą natarczywością po dwarazy na szaniec mostowy, lecz attak iego za każdym razem był odparty, a nieprzyiaciel został zapędzony aż do *Trullikon* z stratą 1500. ludzi, wielu niewolnikow i 1. aubicy.

Generał *Melas* donosi, iż nieprzyiaciel na dniu 9. z rana w okolicy *Coni* attakował nasze forpoczty w rozmaitych punktach, i oba stanowiska *Margarita i Busca* opanował. Gdy iednak potym 5 bataliony grenadyerow wraz z regimentem dragonii *Lobkowitza* przyszły na pomoc Generałowi *Gettersheim*, nieprzyiaciel został wszędzie odparty, a woyska odzyskawszy stanowiska swoie, postawiły się w takiey pozycyi, iż nieprzyiacielowi gdyby chciał ieszcze attakować, wszędzie odpor silny dany być może. Tym czasem nieprzyiaciel opuścił stanowisko *Col de la Rousse*, które przez woyska nasze zaięte zostało, a patrole nasze zachodzą aż na gorę, dla rozpoznawania poruszeń nieprzyiaciela.

(O korpusie F. M. *Suwarow*, gazeta dzisieysza Dworska nic nie donosi.)

z Hagi dnia 15. Października.

Ostatni rapport urzędowy Generała *Brune* pod dniem 11 tu ogłoszony iest w treści następuiącey. „*W głowney kwaterze w Alkmar dnia 11 Października.* Nieprzyiaciel coraz bardziey a bardziey iest ściśnionym. Wypędzonym on został z wsiow *Haaren Carspel, Dirkshorn. i Winkel* teraz przez woyska nasze zaiętych, tak dalece, iż wszystkie korpusy nieprzyiacielskie od strony *Medemblik* stoiące, byłyby odciętemi, gdyby im ieszcze retyrada przez *Sudersée* nie pozostawała. Przybył iuż nawet rapport do głowney kwatery, o opuszczeniu przez nieprzyiaciela miasta *Medemblik*, który przed odeyściem ztamtąd wszystkie magazyny nasze zniszczył. Uważamy także, iż znaki do buntow pobudzaiące iuż zupełnie znikneły, gdyż wszędzie pozdeymowano chorągwie *Oranij*, w tych nawet wsiach, które za liniami woysk *Francuzkich* i *Batawskich* leżą. Liczba nieprzyiacioł w dwoch ostatnich dniach w niewolę zaiętych iest znaczna, gdyż przyprowadzaią codzień ieszcze rozmaitych żołnierzy, którzy się w lasach poukrywali. Liczba niewolnikow od ostatniey retyrady nieprzyiaciela, tudzież zostawionych na placu bitwy rannych wynosi przeszło 1400. ludzi.

Wiadomości, które odbieramy od armij, powracaią nam radość i nadzieie. Lubo rapport urzędowy Generała *Brune* dnia onegdayszego przysłany tylko do dnia 10. dochodzi, i szczegulnie o zaczętym cofaniu się armii *Angielsko-Rossyiskiey* donosi, poznieysze atoli listy dosyć są autentyczne dla zupełnego tey retyrady potwierdzenia, i zapewnienia iuż o niektórych oney wypadkach: W czasie gdy prawe skrzydło armij nieprzyiacielskiey opuszczało stronę morza od pułnocy wraz z dystryktem *Alkmaar*, srzodek i lewe skrzydło także się oddalało. Prawe skrzydło cofneło się w dobrym porządku do *Krabendam* i *Schagen*, dla wkroczenia do *Zyp*, a srzodek i lewe skrzydło w tymże czasie ustąpiły z miast *Hoorn*, *Enkhuisen*, *i Medemblick*, dla cofania się wzdłuż brzegow pułnocnych odnogi *Zuidersée*, i dostania się razem do dystryktu *Zyp* naybliższego portow *Helders i Texel*, a stanowisko tey armii iest w tym momencie prawie toż samo, iakie było aż do bitwy pod *Bergen* dnia 17. Września.

Z naszey strony armia *Francuzko-Batawska* niezostawała bezczynną, i harcowała nieustannie nieprzyiacioł dla zaięcia rownież swoich dawnych stanowisk i zabierania dosyć znaczney liczby jeńcow. Podług rapportu Generała *Brune*, liczba ich od dnia 8. do 10. wynosi 1400. ludzi. *Anglicy i Moskale* w swoim cofaniu zapalili kilka wsiow między *Alkmar i Zyp*; lecz znacznieysza szkoda, którą po prawey stronie sprawili iest ta, iż spalili niezmierne i kosztowne magazyny kompanii *Indyiskiey* i admiralicyi w *Horn*, *Enckhuisen*, i *Medemblick*, a niszcząc ogniem to czego zabrać nie mogli, iako to warsztatow i okrętow kompanii, oszczędzali przynaymniey własności prywatnych. Wszystkie doniesienia zgadzaią się w tym, iż od soboty czynione są przygotowania do weyścia na okręty, i że od tego dnia Xiążęta *York i Oranij* już się na nich znayduią.

Obywatel *Desforgues* i *Miot*, których mniemano być przeznaczonemi na zastąpienie tu ministra *Francuzkiego* Obywatela *Florent Guyot*, przybyli do armii w pułnocney *Hollandyi*, gdzie iak mowią, maią sprawować urzędy kommissarzow Dyrektoryatu przy Generale *Brune*.

Czego nieprzyiaciel z wielkich naszych magazynow w *Hoorn*, *Medemblik* &c. uprowadzić z sobą niemogł, to spalił.— Dwa bataliony *Francuzkie* z pod *Manheimu* przybyłe do armij Generała *Brune* pomaszerowały.— Generał *Daendels* stanął pod *Winkel*, nasze lewe skrzydło iest pod *Petten*, środek przed *Schagen*, a prawe skrzydło przed *Kolhorn*. Nieprzyiaciel zaczął zalewać wodą *Schagerward*, lecz tamże zniszczony został. W *Grôningen* i *Fryzlandyi* wszystko iest w spokoyności. Do *Roterdamu* przybyło 1880. świeżego woyska *Francuzkiego*, z którego 900. w mieście pozostanie, reszta odeydzie do armii naszey, która codziennie nowemi posiłkami Francuzkiemi iest wzmocnioną.— Nasi zbroyni obywatele opanowali nazad *Lemmer*.

z Amsterdamu d. 12. Października.

Na dniu 10 armia nasza obieła wszystkie dawne swoie pozycye procz prawego skrzydła ktore się aż do *Winkel* rozciągneło. G. *Daendels* zaiął wczoray wieś, w ktorey iedno korpus nieprzyiacielskie znaydowało się, przeznaczone do zasłaniania retyrady. Przy tey okazyi zaiął 600 niewolnika.— G. *Don* przybył do kwatery G. *Daendels* w momencie kiedy attak na dniu 6 rozpoczął się. Xiąże *York* rozumiał, iż w dniu tym pobije lewe skrzydło *Francuzow*, i że przez to droga negocyacyow z *Hollendrami* otworzoną zostanie. G. *Brune* kazał zatrzymać G. *Don* iako jeńca woiennego, gdyż pomiędzy papierami iego znaleziona była Proklamacya do rządu *Batawskiego* z podpisem samego Xiążęcia *d' York*, wzywaiąca do negocyowania z samą *Anglią*.— Admirał *Duncan* przez dwa zbroyne statki wezwał flotyllę *Batawską* z *Surinam* do brzegow *Norwegij* przybyłą, aby się poddała Xiążęciu *Oranij*, lecz odebrał przeciwną odpowiedź od Kapitana *Lombard* flotyllą tą kommenderuiącego.

Od granic Hollenderskich d. 13. Październ:

Jak od strony pułnocney *Hollandyi* boiaźń nasza przez cofanie się nagłe nieprzyiacioł zupełnie iuż ustaie, tak rownie boiaźń niebespieczeństwa ktorym nas w południowey *Hollandyi* flotta *Angielska* zagroziła, całkowicie teraz znikneła. Rozumiano z początku, iż *Anglicy* dla tego tylko z pułnocney *Hollandyi* cofaią się, aby teatr woyny przenieśli do południowey *Hollandyi*, lecz wiemy teraz, iż flotta *Angielska* od 60 żaglow, ktora była pod *Gorée* pokazała się, iuż ztamtąd odpłyneła, a officer z trębaczem wysłany, nie wzywał *Gorée* do poddania się, lecz przybył dla zabrania ztamtąd *Anglikow*, ktorzy rozbici z okrętem, tam się ratowali.— Prywatne wiadomości donoszą ieszcze, iż retyrada nieprzyiacioł nie w naylepszym odbyła się porządku, gdyż zostawili znaczną liczbę jeńcow, ktora po rapporcie G. *Brune* dochodzi iuż do 2 tysięcy ludzi, znaleziono także na drodze wielką liczbę bagażow i żywności. Listy także z głowney kwatery zapewniaią, iż nieprzyiaciel zatrudnia się szybko wsadzeniem woyska na okręty, i że mamy nadzieię po przypuszczeniu attaku do *Anglikow* w *Zyp* się znayduiących, zaiąć w niewolę całą straż ich tylną, zasłaniaiącą retyradę.— Ludzkość rozszerza teraz panowanie swoie we wszystkich świata częściach. Minister *Hiszpański Urquijo* zawarł traktat z Cesarzem *Marokańskim*, w ktorym osobliwsze artykuły są zamknięte. Cesarz *Marokański* życzy sobie w nich aby odtąd o niewolnikach nie było mowy. Niewolnicy chrześcianie ktorzy do *Hiszpanij* uciekaią, nie będą nazad wydawani. W przypadku woyny nastąpi zamiana jeńcow.

Z Yssel d. 11. Października

(Przez nadzwyczayną okazyą.)

Na dniu 12 w wieczor *Anglicy* z *Lemmer* iuż się na okręty wybrali.— W pułnocney także *Hollandyi* pod *Petten* wsiadaią na okręty.

z Paryża dnia 10. Października.

Dyrektoryat Wykonawczy przysłał Ciału Prawodawczemu następuiące Poselstwo: *Obywatele Reprezentanci.* Ze wszystkich stron zwycięstwo powraca nazad pod chorągwie Rzpltey Francuzkiey.

W Egipcie *Buonaparte* zniszczył armią *Turecką*. Republikanie cudow męstwa dokazywali. Ośmnaście tysięcy *Turkow* którzy formowali armią nieprzyiacielską, wszyscy zabici lub do niewoli wzięci zostali.

W Batawij *Brune* pobił *Anglikow* i *Moskalow*. Armia *Francuzka* okazała naywiększe męstwo przeciwko nierownie ogromnieyszemu

liczbą nieprzyiacielowi. Mnoſtwo *Anglikow* i *Moſkalow* pobito, 1500. w niewolą zaięto, i 11. armat zabrano.

W *Helwecyi* Republikanie także nową okryli ſię chwałą. Depesza telegraficzna od Generała *Maſſeny* pod datą wczorayszą wyraża: *Pobiłem całkowicie* Suwarowa, *armia jego ieſt w zupełney rozsypce.* — Inna depesza telegraficzna odebrana tego poranku zawiera w sobie: *Armia Roſsyiſka utraciła 6. tyſięcy ludzi, dwoch Generałow, i wielką liczbę sztandarow i armat.* Suwarow *schronił ſię do kraiu Gryzonow, i umyka w góry.*

Straty Rzpltey w tych rozmaitych bitwach nie są znaczne przez liczbę, lecz przez zaſługę i męſtwo ktore zaszczyca wſzyſtkich Republikanow ſkładaiących armie Francuzkie.

(Podpisano) Gohier *Prezydent.*
Lagarde Sekretarz.

Zamek w *Abukir* zoſtał także wzięty przez Generała *Buonaparte.* Oto ieſt rapport w tey mierze od tegoż wodza przyſłany.

W główney kwaterze w Alexandryi *dnia 17 Termidora (4. Sierpnia.)* — Buonaparte *członek Inſtytutu Narodowego i Generał en chef do Dyrektoryatu.*

„Obywatele Dyrektorowie. Na dniu 26 Lipca wezwałem zamek *Akukir* do poddania ſię. Syn Baszy, iego *Kiaha*, i wszyscy officerowie chcieli kapitulować, lecz nie byli od żołnierzy ſłuchani. Na dniu 27 Lipca ſzturm dalszy posunięty zoſtał. Na dniu 28 wyſypaliśmy rozmaite baterye od prawey i lewey ſtrony ciaśniny. Rozmaite ſzalupy kanonierſkie nieprzyiacielſkie potopione zoſtały, a iedna fregata z masztow ogołocona. Na dniu 29 nieprzyiaciel cierpiąc niedoſtatek żywności, wysunął ſię do wsi bliſko zamku przypieraiącey. G. *Lannes* pospieszył tam zaraz, lecz w nogę rannym zoſtał. Na mieysce iego G. *Menou* obiął kommendę nad ſzturmem. Na dniu 30 G. *Davouſt* opanował wszyſtkie we wsi domy, w ktorych ſię nieprzyiaciel znaydował, i z znaczną ſtratą wpędził go ztamtąd nazad do zamku. Aż do dnia 2 Sierpnia, moździerze nasze sypały rzęsiſty ogień, ktory zamek w kupę popiołow zamienił. Nieprzyiaciel nie miał żadney z eſkadrą kommunikacyi, ginął z samego prawie głodu i pragnienia, nie wchodził iednak w kapitulacyą, (nie znaią bowiem ludzie ci umow tego rodzaiu) lecz rzuciwszy o ziemię broń, przyszedł w kupach i rzucił ſię do nog zwycięzcom. Syn Baszy, iego *Kiaha* i 2 tyſiące ludzi doſtało nam ſię w niewolę. W zamku znaleziono 300 rannych i 1800 trupa. Kule nasze poiedynczo po 6 ludzi zabiały. W pierwszych 24 godzinach, po wyiściu z zamku garnizonu *Tureckiego* przeszło 400 niewolnikow umarło, gdyż po głodzie dorwawszy ſię znagła pokarmu i napoiu, zanadto ſobie w nich pozwolili. Ta przeto wyprawa kosztuie *Portę* 18 tyſięcy ludzi, i wielką liczbę armat. W przeciągu dni 14 przez ktore wyprawa ta trwała, byłem bardzo kontent z ſkłonności umyſłow mieszkańcow *Egiptu.* Zadnego nie było człowieka ktoryby okazał iaką niespokoyność, i zwyczayny tor życia nie był w niczym naruszony. Pozdrowienie i uszanowanie.

(Podpisano) *Buonaparte.*

Do *Marsylij* miały przybyć na ſtatku awizowym nowe z *Egiptu* depesze. — Wyszedł iuż teraz na widok publiczny rapport o wyprawie do *Syryi* przez Generała *Berthier* ułożony. *Buonaparte* na tę wyprawę wziął tylko w sobą 12,945. ludzi, pomiędzy ktoremi 800. kawaleryi i 1385. artyllerzyſtow znaydowało ſię, tudzież 88. wielbłądow. Zamiarem jego było ukarać Baszę *Akry*, ktory przyiął do ſiebie z Egiptu *Ibrahima Beja*, a razem zniszczyć w *Syryi* wyprawę przeciw *Egiptowi* posłaną. *Berthier* pisze ieszcze: „Waleczność i ſtałość naszych mężnych woiownikow zwiększaią armią naszą. Spodziewamy ſię, iz Rząd armij tey z oka swego nie spuści.“ *Buonaparte* donosi, iż w *Akrze* zaraza morowa panowała. Pisał także liſt do *Merlina* sądząc go ieszcze być w Dyrektoryacie, z zapewnieniem, iż mu przyſtawi nazad ſyna iego w zupełnym zdrowiu.

Oprocz liſtu Generała *Buonaparte* pod d. 17. Maja, Rząd ogłoſił naſtępuiące depesze tego wodza, zawieraiące w sobie ſzczeguły obrotow woiennych w *Syryi.*

Armia Wschodu. — *W obozie przed Akrą d. 21. Floreal (10. Maja).* — Buonaparte *Generał kommenderuiący do Dyrektoryatu Wykonawczego.*

„Obywatele Dyrektorowie. Donioſłem wam, iż *Achmet Dzeżar* Basza *Akry*, *Trypolis* i *Damaszku*, mianowany zoſtał Baszą *Egiptu*, iż zgromadził korpus armij dosyć liczny, i wyſłał swoią przednią ſtraż do *Elarych* zagrażaiąc reszcie *Egiptu* bliſkim wtargnieniem; iż ſtatki przewowe Tureckie zbierały ſię w porcie *Macri* gotuiąc ſię na wiosnę przybyć do *Alexandryi*; iż po poruszeniach trwaiących w *Arabij*, należało ſię ſpodziewać iż liczba mieszkańcow *Yambo*, ktora przeszła przez morze *czerwone*, ieszcze powiększoną zoſtanie. Widzieliście w oſtatniey moiey depeszy z iaką byſtrością armia przeszła ſtepy, zaięła *Elarych*, *Gazę*, *Jaffę*, rozpędziła armią nieprzyiacielſką, zdobyła jego magazyny, część wielbłądow, juki i ekwipaże polowe. Zoſtawały ieszcze dwa mieſiące przed zdatną do żeglugi porą; przedſiewziąłem ścigać szczątki nieprzyiacielſkiego woyſka. i przez te dwa mieſiące utrzymywać woynę w śrzodku *Syryi.* Puściliśmy ſię w podroż do *Akry.*

Bitwa pod Kakun.

Dnia 25. *Ventose* (15. Marca) o 10. godzinie zrana poſtrzegliśmy za wſią *Kakun* armią nieprzyiacielſką, ktora zaięła ſtanowiſko przy naszym ſkrzydle. Lewe ich ſkrzydło złożone z mieszkańcow *Naplouse* (dawnych *Samarytanow*) przytykało do nader spadziſtego wzgorku; kawalerya uformowała ſię po prawey ſtronie. Generał *Kleber* udał ſię przeciwko kawaleryi nieprzyiacielſkiey; Generał *Lasne* uderzył na lewe ſkrzydło; G. *Murat* we śrzodku ſtanął z kawaleryą. G. *Lasnes* rozpędził nieprzyiaciela, zabił mu wiele ludzi, i ścigał o dwie mile w góry. Generał *Kleber* po długim z ręczney broni ſtrzelaniu, rozproszył prawe ſkrzydło nieprzyiacioł, ktorzy uciekali ku *Akrze.*

Bitwa pod Kaiſsa.

Dnia 27. (17. Marca) o osmey godzinie wieczorem opanowaliśmy *Kaiſsę.* Eskadra *Angielſka* znaydowała ſię na ſtanowiſku. Cztery ſztuki ciężkiey artylleryi, które kazałem przywieść z *Alexanryi* na czterech przewozowych ſtatkach zaięte zoſtały przez *Anglikow* na wysokości *Kaiſsa* Wiele ſtatkow naładowanych bombami i żywnościami uniknąwszy rąk nieprzyiacielſkich, przybyło do *Kaiſsa.* *Anglicy* chcieli ie opanowac, ſzef ſzwadronu *Lambert* odparł ich, zabił 100. ludzi, zabrał 30. niewolnikow, i zdobył iednę wielką ſzalupę z 36. funtową karonadą. Niemieliśmy do osadzenia bateryi przed *Akrą* iak tylko nasz ekwipaż polowy; ſtrzelaliśmy do nayznacznieyszey wieży, podłożona mina nie udała ſię, Ob. *Mailly* z wyższego ſztabu poszedłſzy dla rozpoznania ſkutku miny, zoſtał zabitym. Zobaczycie w dzienniku oblężenia, iż dnia 6. 10. 18. i 26. germinal (26. 30. Marca, 7 i 15. Kwietnia) nieprzyiaciel czynił mocne wycieczki, w których z znaczną ſtratą był odpieranym przez G. *Vial*; iż dnia 12. (1. Kwietnia) nasi minerowie wysadzili część fortyfikacyi, lecz ſzczerba nie była dosyć znaczna.— Dnia 11. (31.) Generał *Murat* opanował *Saffet* (dawną *Betulią*) Mieſzkańcy pokazuią tam mieysce, w którym *Judyta* zabiła *Holofernesa.* Tegoż dnia Generał *Junot* zaiął *Nazareth.*

Bitwa pod Nazareth.

Tym czasem liczna armia wyruszyła z *Damaszku*; dnia 17. (6.) przeszła *Jordan*; dnia 19. (8.) przednia ſtraż ucierała ſię przez cały dzień z Generałem *Junot*, który z 500. ludzmi od drugiey i 19. Pułbrygady rozpędził ią, zabrał 5. chorągwi, i okrył pole trupami. Ta ſławna bitwa czyni wiele honoru *Francuzom.*

Bitwa pod Kaną.

Dnia 20. (9.) Generał *Kleber* wyiechał z obozu pod *Akrą*; ſzedł przeciwko nieprzyiacielowi i napotkał go przy wsi *Kana*; ſtanął we dwoch czworogranach. Po trwaiącey przez znaczną część dnia kanonadzie, obiedwie ſtrony do ſwoich obozow wrociły.

Bitwa na górze Tabor.

Dnia 22. *Germ:* (11. Kwietnia) nieprzyiaciel przybliżył ſię do prawego ſkrzydła G. *Kleber*, i udał ſię na płaszczyznę *Esdelon* dla połączenia ſię z *Napluzanami.* G. *Kleber* ſtanął między *Jordanem* i nieprzyiacielem, otoczył górę *Tabor*, i szedł przez całą noc z 26. na 27. dla uderzenia nań w nocy. Za dnia dopiero ſtanąwſzy przed nieprzyiacielem, uformował w czworogran swoią dywizyą. Niezmierne mnoſtwo nieprzyiacioł obſkoczyło go ze wſzyſtkich ſtron; przez cały dzień ucierał ſię z kawaleryą, lecz wſzyſtkie iey attaki z naywiększym męſtwem odpierał. Dywizya G. *Bon* wyruszyła dnia 25 (14.) z obozu pod *Akrą*, a dnia 27. o godzinie 9. zrana znaydowała ſię w tyle nieprzyiaciela, ktory zaymował niezmierną przeſtrzeń pola bitwy. Nigdy niewidzieliśmy tyle kawaleryi nacieraiącey w rozmaitych obrotach. Nasza kawalerya zabrała oboz nieprzyiacielſki który ſię znaydował o dwie mile od pola bitwy. Zdobyto przeszło 400. wielbłądow i wſzyſtkie bagaże osobliwie należące do Mammelukow. Generałowie *Vial* i *Rampon* na czele swoich woyſk w czworogran uszykowanych, udali ſię w rozmaite ſtrony tak, ażeby wraz z dywizyą G. *Kleber* uformować trzy boki rowne troykąta każdy od 2. tyſięcy ſążni: Nieprzyiaciel znaydował ſię w śrzodku. Przybywſzy na wyſtrzał z armaty rozwineli ſię, okropna trwoga wszczeła ſię w szeregach nieprzyiacielſkich; w iednym mgnieniu oka ta chmura iazdy nieprzyiacielſkiey rozpierzchnela ſię w nieporządku i schroniła ſię do *Jordanu.* Infanterya uciekła w góry i tylko za pomocą nocy ocalała. Nazaiutrz kazałem zapalić wſie *Genine*, *Hurez*, *Onalm* dla ukarania *Napluzanow.* Generał *Kleber* upędza ſię za nieprzyiacielem aż do *Jordanu.*

Bitwa pod Saffet.

Tym czasem dnia 23. Generał *Murat* ktory wyiechał z obozu chcąc oswobodzić od blężenia *Saffet*, i zabrać magazyny w *Tabarich*; pobił kolumnę nieprzyiacielſką i zabrał iey bagaże. Tym sposobem ta armia ktora przybyła z taką okazałością, i tak była liczna podług powieści mieſzszkańcow kraiowych, iak gwiazdy na niebie i piasek w morzu, ten dziwacny zbior ochotnikow wszelkiego koloru i każdego kraiu, przepłynął z naywiększą ſkwapliwością *Jordan*, zoſtawiwszy na placu bitwy niezmierną liczbę trupow. Jeżeli z byſtrości ucieczki tego mnoſtwa ſądzić można o iego przeſtrachu, nigdy zapewne podobny widzieć ſię nie dał. W dzienniku oblężenia *Akry* widzieć będziecie rozmaite prace z oboiey ſtrony czynione na przeyście okopu i opanowanie wieży pod którą podkładano miny i kontr-miny; iż za przybyciem kilku 24ro-funtowych armat zaczęto łamać mury miaſta; iż dnia 7. 11. i 13. *Floreal* (26. i 30. Kwietnia i 2. Maja) nieprzyiaciel czynił wycieczki i ſilnie zoſtał odpartym; iż dnia 19. (8.) nieprzyiaciel odebrał znaczne poſiłki przywiezione na 30. ſtatkach woiennych Tureckich; iż tegoż dnia uſkutecznił cztery wycieczki; iż nasze okopy napełnił swemi trupami; iż po nader morderczym ſzturmie weszliśmy do nayważnieyszey części twierdzy. Dziś ieſteśmy panami głowniejszych srzankow. Nieprzyiaciel uczynił nowy obwod opieraiący ſię o zamek *Dzieżara.* Zoſtawało nam tylko wkroczyć do miaſta. Trzebaby przed każdym domem sypać baterye, i utracić więcey nad moie życzenia ludzi; procz tego pora ieſt nadto spoźniona. Cel ktorym sobie założył, ieſt uſkuteczniony, teraz *Egipt* mnie woła. Kazałem wysypać iednę bateryą dla zburzenia pałacu *Dzeżara* i znaczniey-

szych gmachow mieyſkich. Kazałem rzucić tyſiąc bombow, ktore w mieyscu tak ściſnionym muſiały sprawić znaczną szkodę. Zagrzebawszy *Akrę* w gruzach, przeydę nazad ſtepy, gotowy do przyięcia armij Europeyſkiey lub Tureckiey, ktoraby w mieſiącu *Meſidor* lub *Thermidor* chciała wylądować do *Egiptu*. Przeszlę wam z *Kairu* opisanie zwycięſtw, które G. *Deſsaix* odnioſł w wyższym *Egipcie*. Pogromił on iuż pokilka razy narody przybyłe z *Arabij* i prawie zupełnie rozproszył Mammelukow. W tych wſzyſtkich bitwach poległa znaczna liczba rycerzow, na czele ktorych Generałowie *Caffarelli* i *Rombaud*; znaczna także liczba ieſt rannych, a pomiędzy niemi Generałowie *Bon* i *Lasne*.—Od mego przeyścia przez ſtepy, miałem 500. ludzi zabitych, a dwa razy tyle rannych. Nieprzyiaciel utracił przeszło 15. tyſięcy ludzi."

Wielu z naszych Generałow i Officerow pożeniło ſię w *Egipcie* z *Muzułmankami*. W tey liczbie ieſt Generał *Menou*, ktory tam nie ieſt znany iak tylko pod imieniem Generała *Abdalaam*.

Generał *Brune* donioſł, iż Generał nieprzyiacielſki ktory w bitwie pod *Bergen* zoſtał zabitym, nie ieſt Generał *Knox*, lecz Generał-Leutnant Roſſyiſki *Gerepsow*.

Gdy powyższe zwycięzkie rapporta w Radzie 500. przeczytane zoſtały, radosne okrzyki *niech żyie Rzeczpospolita* rozlegały ſię po ſali. Dano z armat ognia i dekretowano, iż armie nasze *Wschodnia*, *Helwecka* i *Batawſka*, nieprzeſtaią dobrze zaſługiwać ſię oyczyznie. Siedmiu deputowanych miało z tey okazyi mowy, i uchwalono, aby na dniu 22. Października na honor armiow naszych uroczyſtość odprawiona zoſtała. W Radzie ſtarſzych *Garat* miał mowę na pochwałę *Maſſeny*.

Miaſto *Zurich* musi teraz doſtarczyć dla armij *Francuzkiey* 80. tyſięcy racyow chleba, 10. tyſięcy butelek wodki, 20. tyſięcy korcy owsa. Transport pieniężny od 300,000 złotych ktory z *Augsburga* przyszedł, i dla nieprzyiacioł w *Szwaycaryi* był przeznaczony, wpadł w ręce nasze. — Tuteysze dzienniki twierdzą, iż *Foiſsac Latour* ktory *Mantuę* wydał *Auſtryakom*, nie żąda być zamienionym.—W *Redaktorze* ieſt umieszczony artykuł z *Rzymu* donoszący, iż *Anglicy* uwolnili *Civita Vecchia* od oblężenia, a 1100. *Francuzow* i *Rzymian* pobiło 6000 nieprzyiacioł i zabrało im 23. armat i dwie chorągwie. — Ob. *Durand* bywszy ſzef związkow zewnętrznych, wyiechał w zleceniu dyplomatycznym za granicę, lecz przeznaczenie jego nie ieſt wiadome. Jedni utrzymuią iż ſię udał do *Saxonij*, inni iż do *Genui*.— Mowią iż Admirał *Maſsaredo* mianowany ieſt nadzwyczaynym Ambaſſadorem *Hiszpańſkim* przy Rzeczypospolitey *Francuzkiey*.

Generał *Hermann* przybył do *Lille*. — Przy naszey armij Reńſkiey znayduie ſię 8. tyſięcy kawaleryi. Stara ſię ona ozdobycie nazad *Manheimu* i z tey ſtrony wkraczanie do *Szwabij*. W *Szwaycaryi* Generałowie nasi ſtaraią ſię przeszkodzic ile możności połączeniu armiow nieprzyiacielſkich.—Z *Genui* donoszą, iż *Championnet* przenioſł ſwoią głowną kwaterę z *Cornegliano* do *Finale*, dla wspierania bliższego fortecy *Coni*. — Podatek gruntowy na rok 8. poſtanowiony ieſt do 210. millionow.

W *Zurich* schwytano Panią *Wikham* żonę poſła Angielſkiego przy kantonach Szwaycarſkich. *Francuzi* zaieli także z Roſſyiſkiemi bagażami wiele pięknych futer, które im poſłużą do kampanij zimowey.—Xiąże *Italicki* iako Feld-Marszałek Ceſarſki, miał podać swoią dymiſſyą. — Dwor *Hiszpańſki* wysyła do *Extremadury* wiele woyſka, gdyż Anglicy z Portugalczykami zagrażaią tamteyszey granicy.

Zapewniaią, iż Generał Roſſyiſki *Don* dowiedziawszy, ſię iż pomimo wszelkich nalegań względem wymiany jeńcow iego narodu, poſyłano ich iednak do ſrzodka *Francyi*, kazał powiedzieć Generałowi *Brune*, iż jeżeli *Moſkale* będą do *Paryża* prowadzonemi, on z ſwoiey ſtrony każe zaprowadzić *Francuzow* na *Syberyą*. Dodaią, iż to zagrożenie ſtało ſię powodem do odmienienia rozkazu względem marszu *Moſkalow* (*Publiciste*.)

Nasza eſkadra *Breſteńſka* odebrała rozkaz być w gotowości do wypłynienia.—Ob. *Grenier* kazał dziś po wszyſtkich murach *Paryzkich* poprzybiiać oſkarzenie przeciwko *Santhonaxowi*, Wiktorowi *Hugues*, i *Lebas*, których obwinia przed *Francyą* i całą *Europą*, jako ſprawcow wszelkich zbrodni popełnionych w St. *Domingo* i *Gwadelupie*, gdzie byli agentami Dyrektoryatu.

Pomnażaią teraz liczbę naszych traktow Telegraficznych. Dotąd nie było ich ieszcze iak tylko do *Lille* i *Strazburga*, lecz do *Breſt* już ieſt dokończona linia Telegraficzna, a do *Tulonu* dokończenia bliſka. Tym ſposobem Dyrektoryat gdy zbytnia mgła nieprzeſzkodzi, będzie mogł korrespondować cztery razy na dzień z znacznieyszemi punktami granic Rzpltey. Dnia wczorayszego o drugiey godzinie, trzy linie były czynnemi, a mianowicie linia *Strazburſka*, która z przyczyny mgły zoſtawała przez kilka dni w nieczynności.

Korsarze z *Ajaccio* (w *Korsyce*) zabrali jeden ſtatek *Sardyńſki* płynący z *Liworny* do *Cagliari*. Znaydował ſię na nim Hrabia *Cerutti* ieden z dawnych miniſtrow Krolewſkich w *Turynie*. Osadzono go w cytadelli *Ajaccio*, iako maiącego być zakładnikiem za patryotow *Piemonſkich*.— Niewiadomo gdzie ſię teraz ſławny *Williams* z ſwoią flotyllą na jeziorze *Zurich* znayduie, który tak ſilnie miał dopomagać operacyom koalicyinym.

Od granic Szwabſkich d. 5. Paźdz:

Wczoray zrana Generałowie *Roſsyiscy* odebrali od *Suwarowa* rozkaz naſtępuiący. „Mci Panowie. Głowami waszemi jeſteście w odpowiedzi za każdy cal ziemi dla nieprzyiaciela opuszczony. Wkroczyłem przez *Schwyz* i mam zamiar błędy wasze znowu poprawić. Okażcie przeto męztwo i ſtałośc niczym uſtraszyć ſię nie mogącą.

Od granic Szwaycarſkich d. 3. Paźdz:

Na dniu 25. Września *Lecourbe* przerznął ſię z dywizyą ſwoią przez gorę S. *Gotarda* do *Altorff*. Dnia 26 i 27. bitwa rozpoczeła ſię na nowo. *Lecourbe* zaiął lewy brzeg rzeki *Reuſs*; zniszczył moſty w *Attinghausen* i *Erſtfeld* i założył głowną kwaterę ſwoią w *Seedorf*. *Moſkale*, których *Suwarow* z *Włoch* do *Szwaycaryi* prowadził, i Auſtryacy, którzy zakrywali *Gryoznow* pod dowodztwem G. *Simbſshen*, rozzserzyli ſię po tym kraiu. Na dniu 27. w wieczor *Suwarow* w koszuli, kaftaniku i raytuzach okryty orderami i krzyżami, przeieżdżał od S. *Jacob* przez drogę do *Altdorf*, zawołał do ſiebie tamteyszego plebana i prezydenta municypalności (ſzanownego ſtarca przeiętego klęſkami ſwoiey oyczyzny) i żądał błogoſławieńſtwa. Nazaiutrz udał ſię do *Muttenthal* dokąd wybor woyſka iego za nim poszedł. W *Altdorff* *Moſkale* ſpalili dwie ſzopy z ſianem. W tymże dniu *Francuzi* ucierali ſię mocno z *Moſkalami* i *Auſtryakami*.— Dnia 29. *Moſkale* cofneli ſię zupełnie przez *Schechen* i *Muttenthal*, tak, iż dyſtrykt *Altdorff* zupełnie od nich oswobodzonym zoſtał i *Francuzi* całkowicie go zaieli. Mieszkańcy w spokoyności ſię zachowali, i pomimo wzywań *Suwarowa* żaden ſię nie wziął do broni. Xiąże *Konſtantyn* znayduie ſię przy *Suwarowie*.

z Zug dnia 2. Października.

Wczoray *Moſkale* attakowani byli w *Muttenthal* od 53ciey i 103ciey pułbrygady. *Francuzi* przedarli ſię aż do *Ibach*. Tu poſtawili ſię na nowo w ſile, będąc wspartemi od 1go regimentu dragonii. Rozpoczęła ſię potym naytęższa bitwa, i udało ſię *Francuzom* odeprzeć nieprzyiaciela, aż do pierwszych iego ſtanowiſk, i wkroczyć aż do *Neſtal*. Dragonowie okazali naywiększą odwagę. Liczba rannych i zabitych ieſt ieszcze nie wiadoma. Do *Zurich* przyszły 4 ſtatki z rannemi *Francuzami* i *Moſkalami*. *Francuzi* ſą w poſſeſſyi gory *Kerenz* aż do *Wallenſtadt*, i w całym kraiu *Sargans*, aż w gorę *Renu*, ſilne ſtanowiſka zaięli. *Suwarow* mało ma artylleryi, i żadnych żywności z ſobą nie ma. Wielu żołnierzy iego z ſamego osłabienia na ſiłach pomarło. Generał *Soult* ma głowną kwaterę ſwoią w *Einſiedlen* i prowadzi woyſką ſwoie do *Muttenthal*.

Urzędowy raport Ob, Laharpe *ſzefa ſztabu głownego do miniſtra woiennego Helweckiego.* „W *Zurich* d. 5. Pazdz: G. *Oudinot* donosi mi, iż nieprzyiaciel z ſtratą 500. niewolnika opuścił *Muttenthal*. Generał *en chef* attakuie dziś *Suwarowa* pod *Glarus*. Lewe ſkrzydło i ſrzodek armii *Francuzkiey* zaymuie teraz pozycye nad rzeką *Thur* od *Lichtenſteig* aż do mieysca gdzie ſię *Thur* z *Renem* łączy. Przednia ſtraż ieſt w *St. Galle*, *Mühlheim* i na wzgorkach nad *Renem* ſię wznoſzących.

Urzędowy Rapport Generała Maſſeny *w Bazylei ogłoszony.*

Jeſteśmy na nowo panami gory S. *Gotarda*, *Glarus*, i pobliſkich dolin, które *Moſkale* na nieiaki czas zaieli byli. *Suwarow* cofa ſię do kraiu *Gryzonow*. W rozmaitych bitwach, które ſtoczył, miał w zabitych, rannych i niewolnikach przeszło 6 tyſięcy ludzi. Pomiędzy zabitemi dwoch generałow znayduie ſię. Poſtradał także armaty i chorągwie.

z Berny dnia 6. Października.

Generał *Turreau*, który za wkraczaniem *Suwarowa* do *Szwaycaryi* cofnął ſię był nieco, w celu zaſłonienia *Walezyi*, odebrał rozkaz od Generała *en chef* do zaięcia na czas opuszczonego ſtanowiſka *Furka*. Stoi teraz w dawnych ſwoich pozycyach.— Wczoray przybyło tu 30 wozow z rannemi. Wieksza część ich ma wielkie ſummy pieniężne, zegarki i inne drogie sprzęty zdobyte na *Moſkalach* pod *Zurich*, przez co mogą łożyć koszta na wyleczenie ſwoie, gdyż lazaret tuteyszy zoſtaie teraz bez funduszow.

z Szaffuzy d. 8. Października.

Moſkale wprawdzie na nowo wkroczyli do *Szwaycaryi*, lecz też na nowo pobici zoſtali. Zeszłey niedzieli korpus Roſſyiſkie od 10 tyſięcy ludzi wyruszyło, ſkierowawszy marsz swoy ku jeziorowi *Konſtancyeńſkiemu*. Rozumieią, iż maszeruią naprzeciw F. M. *Suwarowowi*. W nocy z niedzieli na poniedziałek większa część armii Roſſyiſkiey przeszła na pontonach *Ren*, po wyżey miaſta naszego i rozłożyła ſię w ſzańcach nadmoſtowych pod *Büſsingen* i *Paradies*. O świcie ſtraszny huk armat rozpoczął ſię. *Moſkale* i *Bawarczykowie* attakowali pozycye *Francuzkie* na pobliſkich górach pod kommendą Xiążęcia *Gorczakow* i otrzymali nieiakie korzyści, lecz za nadeyściem 10 tyſięcy *Francuzow* i korpusu *Szwaycarſkiego*, *Moſkale* cofneli ſię do ſzańcow przedmoſtowych. *Francuzi* attakowali potym z wielką natarczywością i krzykiem też ſzańce, lecz odparci zoſtali.

Dnia 10. Października.

Dzień osmy t. m. w naywiększey przeszedł spokoyności. Dnia 9 zrana dowiedzieliśmy ſię, iż *Moſkale* opuścili ſzańce, zdieli pontony i na prawy brzeg *Renu* cofneli ſię. W tymże samym czaſie przyszedł rapport, iż *Francuzi* znowu zaieli *Konſtancyą* po uporczywey z *Kondeyczykami* bitwie w ktorey ciż niezmiernie ucierpieli. Po południu rozmaite regimenta piechoty od armii Arcy-Xiążęcia Karola spiesznym marszem tędy i przez *Zell* przeszły, część także armii Roſſyiſkiey posuneła ſię powyżey *Renu*, druga zaś część pod miaſtem naszym leży. Armia Generała

Maſſeny ieſt do 60 tyſięcy mocna, procz tego ſą ieszcze oddzielne *Szwaycarſkie* regimenta.

z Strazburga dnia 9. Października.

Przybył tu G. *Lecourbe* dla obięcia kommendy en chef nad armią *Reńſką*.

Liſt G. Ney do G. Collaud z główney kwatery w Landau dnia 7. Października.

Pośpieszam ſię donieść Ci o rozmaitych attakach ktore od *Selz* aż do *Moguncyi* przypuścić kazałem, a ktore nayzupełnieyszym zwycięztwem uwieńczone zoſtały. G. *Nausaty* zaiął *Sandhoffen*, przyprowadził z ſobą w niewoli kompanią ulanow i kapitana nią dowodzącego, nie ſtraciwszy ani iednego człowieka. G. *Lorcet* na dniu 13 w wieczor wszedł do *Frankfortu*. Po uporczywey bitwie *Höchſt* zoſtało ſzturmem wzięte. Ponieważ moſt na *Nidda* był zrzuconym, przeto piechota wpław ſię rzuciła przez rzekę wśrzod mocnego ognia nieprzyiacielſkiego z ręczney ſtrzelby. Na *Menie* poſtawione były pontony więcey od 4 tyſięcy wieśniakow bronione, te ſzturmem były wzięte, że iednak uprowadzić ich nie można było, przeto spalone zoſtały. Strata nieprzyiacielſka wynosi więcey iak 3 tyſiące ludzi w zabitych i rannych. Więcey iak 10 tyſięcy wieśniakow broń na ziemię rzuciło. Zdobyto 1 chorągiew 2 wozy ammunicyine i kilka koni. Gdyby kawalerya nasza przez ucieranie ſię z mocnieyszym nieprzyiacielem nie była zmordowana, na ow czas piechota Auſtryacka i wieśniacy zupełnie wytępieniby zoſtali. Strata moia w zabitych i rannych ſto ludzi nie przenosi. Szef brygady *Lahouſſaye* kommendant 3go regimentu huzarow ieſt rannym.

(Podpisano) *Ney*.

z Offenburga d. 7. Października.

Zawczoray armia Reńſko-Francuzka przypuściła powszechny attak na całey linij począwszy od *Bazylei* aż do *Moguncyi*. Pod *Kehl* nieprzyiaciel opanował *Auenheim* i *Kork*, lecz potym wyparty zoſtał. — Telegrafy Auſtryackie od *Donaueschingen* aż do *Schwenzingen* rozciągaiące ſię, zdięte zoſtały.

Na dniu 3 w *Ausburgu* ieden z domow handlowych przeſtał płacić. Upadek ten do 1 milliona wynosi, ktoren *Szwaycarya* i pułnocne *Niemcy* uczuią.— Arcy-Xiąże Karol wydał obszerne wezwanie do mieszkańcow *Niemieckich*, w ktorym zachęca do dobrowolney ſkładki potrzebney do uratowania Oyczyzny.— Składki te mogą bydź rozmaitego rodzaiu w miarę rozmaitych potrzeb armiow, iako to w gotowiznie, w papierach, w zbożu, w koniach, w płotnie, ſuknie, ſkorach, &c. Ci ktorzy nie maią gotowizny, mogą na to mieysce dać swoie srebrne i złote kredensa, ktore ani są potrzebne, ani prawdziwego pożytku nie przynoszą. Srebra takowe będą przyimowane zamiaſt gotowizny i za to dawane będą obligacye z 4 procentu.

z Ravenſburga dnia 8. Paździer:

Francuzi po mocney bitwie zdobyli miaſto *Konſtancyą* i *Peterhausen*.— Generał *Nauendorff* maszeruie z poſiłkami do *Feldkirch* gdzie ſtaneli już *Jellachich*, *Petrasch* i *Orelli*.

z Bazylei dnia 5. Października.

Francuzi zwycięztwa swoie daley popieraraią. Wczoray odebraliśmy liſty z *St Gall*, *Winterthur*, *Bischofszell* i wielu okolic jeziora *Konſtancyeńſkiego*. Przechodziło tędy 5 do 6 tyſięcy zaiętego niewolnika.

Dnia 7. Października.

Generał *Chabran* kazał tu ogłoſić przyſłaną ſobie pod dniem 6. depeszę od Generała *Maſſeny*. Podług tey depeszy *Francuzi* zoſtali znowu panami gory Sgo. *Gotarda* i *Glarus* oraz pobliſkich dolin, Xiąże *Italicki* coſa ſię w gory *Gryzonow*.

z Stutgardu d. 11. Października.

Z okolicy *Szaffuzy* nie naypomyślnieysze przychodzą wiadomości. W attakach przez *Francuzow* na dniu 6. i 7. nad *Renem* przedſięwziętych, ſtrata Moſkalow, Bawarczykow i Kondeyczykow była bardzo wielka, oſtatni odparci zoſtali, a armia Moſkiewſka prawie ſtopniała. Lękamy ſię aby *Francuzi* nie chcieli od *Konſtancyi* wkraczać, i przymuſić Moſkalow do opuszczenia *Szaffuzy*. — *Suwarow* w tak krytycznym położeniu osądził za rzecz przyzwoitą cofnąć ſię do kraiu *Gryzonow*. Arcy-Xiąże *Karol* nadto na wiele ſtron oglądać ſię musi, aby ſię miał wdawać w ſtanowiącą bitwę, ktorey ſkutki przez wzgląd na ſiłę przemagaiącą *Maſſeny* byłyby niepewne.

Dnia 13.— Wczoray regimenta kiryſſyerow z *Tubingen* przechodziły przez nasze miaſto do *Kanſtadt*, *Zuffenhausen*, *Kornweſtheim*.

z Frankfortu d. 12. Października.

Francuzi przeszli Ren w *Oppenheim*, i wkrotce ſpodziewać ſię potrzeba bitwy od ſtrony *Manheimu*. Woyſka Cesarſkie i Moguncckie, które ſię ku *Moguncyi* pomkneły, przeprawiły ſię przez *Men* tey nocy i zdieły moſt rzucony dnia wczorayszego przy naszym mieście, ażeby przeszkodzić *Francuzom* w przeyściu rzeki z tey ſtrony. Pospolite ruszenie powrociło ſię także do ſwoich dawnych ſtanowiſk.

Zapewniaią o przeieździe kuryera *Francuzkiego* iadącego do *Wiednia*.— Oſtatnie poczty z *Bazylei* i *Strazburga* nie doszły.

Francuzi w *Oppenheim* i *Koſtheim* przeszli dwoma kolumnami każda od 12. do 15. tyſięcy. Zamiar nieprzyiaciela zdaie ſię być wymierzony częścią na *Heilbronn*, częścią znowu przeciw *Filipsburgowi*.

Od Wyższego Renu dnia 13. Paźdz:

Bitwy dnia 6 i 7. nad *Renem* zacząwszy od *Konſtancyi* aż za *Szaffuzę* ſtoczone, były nader krwawe. Liſt z obozu Auſtryackiego pod d. 8. pisany wyraża: „Dnia 6. *Francuzi* przypuścili zapalczywy attak na całą linią, lecz ſilnie od nas zoſtali odparci. Nazaiutrz pokazali ſię nierownie z licznieyszemi ſiłami. Przez cały dzien nieuſtąpiliśmy kroku, lecz o godzinie 6 korpus nieprzyiacielſki od 8 tyſięcy ludzi uderzywszy na nasze forpoczty, przymuſił nas cofnąć ſię do *Konſtancyi*. Trzy razy nieprzyiaciel przedarł ſię aż do głownieyſzego placu miaſta i 3 razy był odpartym. Nakoniec miaſto od obydwoch ſtron opuszczone zoſtało. Nigdy nie widziano okazalszych dowodow męſtwa. Liczba naszych zabitych ieſt niewielka, lecz mamy bliſko 100 rannych 200 tylko szlacheckich ſtrzelcow znaydowało ſię w tey bitwie i oni to wyparli po drugi raz nieprzyiaciela z *Konſtancyi*. Regiment Roſſyiſki huzarow *Baura* ſzczęgulniey ſię popisywał. G. *Bauer* odebrał lekką ranę.

Od granic Auſtryackich d. 9. Września.

Wiadomości z *Konſtantynopola* donoszą, iż dopiero w Liſtopadzie W. Wezyr może ſtanąć nad granicą *Egiptu*. Część deputowanych z wysp *Weneckich*, *Zante*, *Cefalonij* &c. ma także do *Peterzburga* poiechać.— *Wenecya* będzie mieć honor, iż na iey łonie nowa głowa kościoła katolickiego wybraną będzie. Kardynałowie już odbyli kilka konferencyow w klasztorze *Benedyktyńſkim* położonym na wyspie *St Giorgio* przed miaſtem. Czynią tam także przygotowania do exekwiow za papieża *Piusa* VI. Poczym zaraz Kardynałowie udadzą ſię do *Conclave* a Biſkup *Kremońſki* będzie mieć mowę *de eligendo Pontifice*. Kardynał *Albani* także ſię w *Wenecyi* znayduie.

z Hamburga dnia 18. Października.

Naſtępuiące pismo ieſt tu nam urzędownie podane:

Kopia Deklaracyi podaney imieniem Imperatora Roſsyi, do wszyſtkich członkow Rzeszy Niemieckiey.

„Cesarz Jmć wszech *Roſsyi* ſtatecznie zaięty gorliwością dla sprawy Monarchow, pragnąc położyć koniec ſpuſtoſzeniu i zamięszaniom zanieſionym w nayodleglеysze kraie przez Rząd bezbożny, pod którym *Francya* ięczy w milczeniu, uczynił mocne poſtanowienie wyſłać swoie ſiły lądowe i morſkie dla ratowania uciśnionych, i dla powrocenia bez naymnieyszego podziału Króleſtwa *Francuzkiego*, i dawnych rządow Prowincyow Ziednoczonych, dla zachowania w całości Rzeszy *Niemieckiey*, i dla znalezienia swoiey nadgrody w uszczęśliwieniu i w ſpokoyności Europy. Opatrzność pobłogoſławiła jego orężowi, i dotąd woyſka *Roſsyiſkie* tryumfowały z nieprzyiacioł Tronow, Religij i porządku towarzyſkiego. — Jego Imperatorſka Mość wszech *Roſsyi* ogłoſiwſzy swoie zamiary, i wiodące go do nich pobudki, podaie teraz to oświadczenie wſzyſtkim członkom Rzeszy *Niemieckiey*, wzywaiąc ich azeby swoie ſiły połączyli z jego ſiłami dla iak nayrychleyszego pognębienia wspolnego ich nieprzyiaciela, a na jego ruinach powrocenia trwałego dla nich i ich potomſtwa ſpoczynku. —Jego Imperatorſka Mość wszech *Roſsyi* widząc ich przykładaiących ſię i łączących do jego zamiarow, nietylko nieumnieyszy swey gorliwości, lecz podwoi uſiłowania swoie i nie schowa swego oręża, poki nie uyrzy upadaiącey poczwary, ktora zagrażała zdeptaniem wszyſtkich władz prawych; lecz gdyby ſię znalazł zoſtawionym samemu sobie, na ten czas widziałby ſię przymuszonym przywołać swoie woyſka nazad do swego Państwa, i opuścić sprawę tak źle popieraną przez tych samych, którzy naywięcey o iey tryumf troſkliwemi byćby powinni.—*Dan w Gatschina dnia 15. Września.*

Z pomiędzy wſzyſtkich domow tuteyszych kupieckich, cztery tylko od upadku ocalały. *Hamburg* traci przez to w iednym roku więcey niż zarobiony zyſk iego w tey woynie wynosi. Jeszcze w mieſiącu Wrześniu summa bankructw wynoſiła do 20. millionow markow (przeszło 60. millionow złł: Pol:). Spodziewamy ſię, iż takowa klęſka handlu Hamburſkiego ſprawi reakcyą na intereſſa ſkarbowe Angielſkie, chyba że *Pitt* wynaydzie ſilne w tey mierze śrzodki.

z Sinigaglia d. 27. Września.

Przeięto tu naſtępuiący liſt G. *Meunier* kommendanta *Ankony* piſany pod dniem 3 t. m. do kommendanta *Francuzkiego* w *Rzymie* G. *Grenier*. „ Więcey iak od mieſiąca opieram ſię połączonym ſiłom *Moſkalow*, *Turkow*, *Auſtryakow*, *emigrantow* i *insurgentow*. Jeſtem mocno ściśnionym, a nieprzyiaciel codzień bardziey uszkadza miaſto i cytadellę. Moy garnizon iednak pomimo tego ieſt pełen odwagi, i rozmaite attaki oblegaiących odparł. Lecz kochany Generale ulituy ſię nad ſtanem moim. Moc okoliczności rozkazuie nam połączenie ſię z ſobą. Honor narodu wymaga tego. Ziednoczeni zrownamy ſię ſile nieprzyiacioł. Odeszliy chorych ſwoich do *Civitavechia* i opuść *Rzym*, inaczey ſtałby ſię grobem dla *Francuzow*. *Civitavecchia* ieſt dobrze w żywność opatrzona i mocno ufortyfikowana, może ſię długo bronić i naszym wſpolnym działaniom bydź na pomocy. Wyglądam troſkliwie przybycia twoiego. Co ſię też tam dzieie z naszą Armią *Włoſką*. Bez żadnych tu zoſtaię wiadomości. Przybyway, w połączeniu tylko ieſt dla nas ratunek. Pozdrowienie i uszanowanie.„

Od granic Tureckich d. 15 Września.

Liſty z *Konſtantynopola* pod dniem 10 potwierdzaią zupełnie zwycięztwo w *Egipcie* Generała *Buonaparte*. Naſtępca w kommendzie po nieszczęśliwym dowodzcy *Tureckim* otrzymał rozkaz zoſtawać zupełnie pod przewodnictwem *Sidneya Smith*. Przez teraźnieyszą woynę Sułtan coraz ſię bardziey oswaia z obyczaiami *Europeyſkiemi*. Poſtanowił nowy order pół xieżyca ktorego naypierwszym kawalerem zoſtał *Sidney Smith*.

Kantor tey Gazety ieſt na Ulicy Sto-Jańſkiey w Kamienicy JP. Hangla *Nro* 11. *pod znakiem* Okrętu *na pierwſzym piętrze.*— Exemplarz gr. 20.